

**แนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม**
**GUIDELINES FOR CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY OF CHAIYAPHUM
PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION IN PA HIN NGAM NATIONAL PARK**

กรรณิการ์ ภูพานสาย ¹

วินิต ชินสุวรรณ ²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเก็บแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท ความพึงพอใจ ต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่/ บุคลากร ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ เป็นมิตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าระดับมากที่สุด คือ การจัดสถานที่เพื่อใช้พักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว สิ่งที่คาดหวังว่าจะได้รับการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ คือ ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น และจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จำนวน 5 โครงการ คือ 1. โครงการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก 2. โครงการปรับปรุงพื้นที่ส่งเสริมรายได้สู่ชุมชนเชิงอนุรักษ์ 3. โครงการรวมพลังชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาขยะ 4. โครงการอบรมการให้บริการโดยอาสาสมัครนักท่องเที่ยว และ 5. โครงการอบรมมัคคุเทศก์จิตอาสา

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบต่อสังคม อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

Abstract

This research study aims to study guidelines for Corporate Social Responsibilities of Chaiyaphum Provincial Administrative Organization in Pa Hin Ngam National Park. Interviews were conducted with those with advantages and disadvantages. The tools employed for this study were questionnaire. The sample group for the study consisted of 400 tourists. It was found that the majority were female students with an average age group of approximately 20-30. The average monthly income was around 10,000-20,000 Bath. The overall result of satisfaction of tourists toward service officials were, in terms of residence, at the highest level, at which the officials offered polite and friendly services. With regard to locations and facilities, it was found that the highest satisfaction level toward offered service was location of resting and relaxing locations in tourist areas. It was expected that the benefits to be received by tourists visiting the National Park included a relaxation opportunity with a good environment and fresh atmosphere. At the meantime, five projects for Chaiyaphum Provincial Administrative Organization. Project 1. Improvement of tourist facilities project 2. Improve the area for community's project 3. Waste management project for the community 4. Training on transportation service for tourist project 5. The training project local volunteer tour guide.

Keywords: Corporate Social Responsibility , Pa Hin Ngam National Park

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่อยู่ 383/433 ถ.นิเวศรัตน์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000 โทร: 084-0550799 E-mail: tootikang@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้มอบภารกิจในการพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการของประชาชนในเขตปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะดังกล่าวทำให้งบประมาณ และทรัพยากร ในการบริหารงานพัฒนาของประเทศลงไปสู่ระดับท้องถิ่นมากขึ้น การพัฒนาองค์การปกครองท้องถิ่นจะเป็นประโยชน์และส่งผลต่อความเจริญของท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น หากมีการเชื่อมโยงการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกัน มีการบูรณาการร่วมกัน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้องค์กรปกครองท้องถิ่นกำหนดทิศทางในการพัฒนาของแต่ละท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ และศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น [1]

ปัจจุบันจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีงานประจำปี และสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ยกตัวอย่างเช่น อุทยานแห่งชาติภูแล่นคา (มอหินขาว น้ำตกตาดโตน) อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม (ทุ่งดอกกระเจียว) เป็นต้น ทำให้เกิดรายได้เข้าสู่จังหวัดทุกปี เมื่อการท่องเที่ยวเติบโตขึ้น ผู้คนเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น ก็จะส่งผลกระทบต่อทางบกและทางลบก ซึ่งทางบกก็คือนักท่องเที่ยวได้เข้าสู่จังหวัด และชุมชนนั้นๆ เป็นการสร้างงานสร้างอาชีพให้ประชาชน ส่วนผลกระทบทางลบ ก็คือ ทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น ความเสื่อมโทรมทางธรรมชาติ ปัญหาความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภค และปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และทักษะองค์ความรู้ของบุคลากรท่องเที่ยว และขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งเที่ยว รวมถึงปัญหาในการบริหารจัดการของภาครัฐและเอกชน เป็นต้น ดังนั้น จังหวัดชัยภูมิจึงต้องดูแลเรื่องต่างๆที่กระทบกับชุมชนที่ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ยังมีนโยบายด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว คือส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูการท่องเที่ยวธรรมชาติ และระบบนิเวศวิทยา ปรับปรุง พัฒนา และอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตลอดจนส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีศักยภาพและความปลอดภัยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับแพร่หลาย และส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและแก้ปัญหามลพิษโดยผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยรวมในจังหวัดอย่างบูรณาการ และมีนโยบายของกรมป่าไม้เรื่องการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน ทำให้สามารถควบคุมไม่ให้มีการบุกรุกทำลายป่า เพื่อป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และมีนโยบายด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว จึงมีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลให้การพัฒนาจังหวัดเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ชุมชน วิชากิจ และเอกชน อีกทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องดำเนินการทั้งในมุมการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามา และมุมของการดูแลเรื่องผลกระทบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility, CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยยกานำ CSR [2] มาใช้ร่วมกับแผนพัฒนาจังหวัดด้านการท่องเที่ยว อันจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาแนวคิดและการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประสบความสำเร็จ
2. จัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

วิธีดำเนินงาน

1. การศึกษาแนวคิดและการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประสบความสำเร็จ

การศึกษาแนวคิดและการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประสบความสำเร็จ จากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 ศึกษาแนวคิดของการทำ CSR สรุปความสำคัญของการจัดทำ CSR และการนำมาใช้ประโยชน์
- 1.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำมาเป็นต้นแบบในการจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

2. การจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

การจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยการเก็บข้อมูลจาก ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว โดยศึกษาข้อมูลดังนี้

- 2.1 ข้อมูลแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2559-2561) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
- 2.2 ข้อมูลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
- 2.3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จังหวัดชัยภูมิ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. บุคลากรฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. ผู้นำชุมชน และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว
3. นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จำนวน 400 คน จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปอุทยานแห่งชาติป่าหินงามในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2559

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับสัมภาษณ์ อบรม ผู้นำชุมชน และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว โดยใช้คำถาม 5W1H เพื่อสอบถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยมีประเด็นคำถาม คือ 1. What กระบวนการทำงานมีปัญหาอะไรบ้าง 2. Who สิ่งแวดล้อมหรือคนที่ทำให้เกิดปัญหา 3. When ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อไหร่ 4. Where ปัญหาเกิดขึ้นที่ไหน 5. Why เพราะเหตุใดจึงเกิดปัญหา 6. How ปัญหาเหล่านั้นมีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง และ 7. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

2. แบบสอบถามสำหรับสอบถามความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ที่ไปเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม มี 3 ส่วน คือ 1.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2.ปัจจัยที่ให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม และ 3.ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

1. แบบสัมภาษณ์ สำหรับสัมภาษณ์ อบจ. ผู้นำชุมชน และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว ใช้การวิเคราะห์แบบสรุปผล

2. แบบสอบถาม สำหรับสอบถามนักท่องเที่ยว ที่ไปเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ใช้การวิเคราะห์ โดยใช้ความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ส่วนการจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จัดทำโดยการพิจารณาข้อมูลข้างต้นประกอบกับข้อมูลความสำเร็จของภูเขาเปาะ แล้วจัดทำแนวทางดังกล่าว

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาส่วนที่ 1 การศึกษาแนวคิดและการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประสบความสำเร็จ

แนวคิดและการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประสบความสำเร็จ กรณีศึกษาภูเขาเปาะ จังหวัดเลย พบว่า

1. ภูเขาเปาะให้ใช้บริการรถอีแต็กท้องถิ่นของชาวบ้าน คิดค่าบริการคนละ 60 บาท นั่งได้ไม่เกิน 10 คน โดยให้รถยนต์ส่วนตัวจอดไว้ที่ทำการ นอกจากการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ ยังช่วยลดมลพิษทางอากาศ เป็นการรักษาสีเขียวตลอดมาในระยะเวลา

2. ภูเขาเปาะมีห้องน้ำและร้านอาหารตามสั่งเล็กๆให้บริการ โดยเป็นของคนชุมชน ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และไม่ให้มีร้านใหญ่ๆเข้ามาแข่งขัน ทำให้ชุมชนอยู่ได้อย่างยั่งยืน

3. บนภูเขาเปาะไม่มีที่พักและไม่อนุญาต ให้กางเต็นท์ นักท่องเที่ยวที่ขึ้นไปเที่ยวต้องกลับลงมาพักด้านล่าง ซึ่งมีทั้งลักษณะที่เป็นรีสอร์ทและโฮมสเตย์ ทำให้ธรรมชาติด้านบน ไม่ต้องถูกทำลายจากการก่อสร้าง หรือการพักอาศัย ส่งผลให้สถานที่ท่องเที่ยวไม่ถูกทำลาย

4. มีผู้ใหญ่บ้าน บ้านผาห้วย ดูแลร่วมกับเอกชน โดยชมรมผู้ประกอบการธุรกิจ ท่องเที่ยวสวนหินผางาม ซึ่งการที่ชุมชนร่วมกับหน่วยงานเอกชน เข้ามาดูแลเรื่องการท่องเที่ยวของชุมชน แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชน ทั้งด้านการช่วยประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ให้มีความยั่งยืน

ผลการศึกษาส่วนที่ 2 การจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ อบจ. ผู้นำชุมชน และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า ในกระบวนการทำงานส่วนใหญ่โดยรวมไม่ค่อยมีปัญหา เพราะได้มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน แต่จะมีปัญหาเล็กน้อยเท่านั้น เช่น ปัญหาเรื่องของบุคลากรบางงานที่มีจำนวนน้อย แต่ก็ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนที่วางไว้เพื่อให้

เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากคนที่ทำให้เกิดปัญหาโดยเฉพาะเรื่องของจิตสำนึกในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เช่น การทิ้ง ขยะไม่เป็นที่ และการฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบของอุทยานแห่งชาติ ปัญหาส่วนใหญ่เกิดขึ้นช่วงมีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก และปัญหาเกิดขึ้น ไม่บ่อยนัก ส่วนใหญ่จะเกิดปัญหาในช่วงฤดูการท่องเที่ยวเท่านั้น ปัญหาส่วนใหญ่เกิดขึ้นตามบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและลานจอดรถภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการขาดจิตสำนึกในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่ไม่ยอมรับและฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบของอุทยานแห่งชาติ ลักษณะการฝ่าฝืนกฎและระเบียบ เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่ ไม่ทิ้งลงภาชนะที่ทางอุทยานแห่งชาติจัดเตรียมไว้ให้ การจอดรถไม่เป็นระเบียบตามกฎหมายจราจร โดยการจอดซ้อนคัน จอดตรงที่ห้ามจอด จึงทำให้มีปัญหาในการบริหารจัดการ ควรมีการประชาสัมพันธ์ และติดป้ายเกี่ยวกับกฎระเบียบและระบุนโยบาย/ปฏิบัติตามบริเวณที่คาดว่าจะเกิดปัญหาภายในอุทยานแห่งชาติ

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่ไปเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2559 จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 มีรายได้ต่อเดือน 10,001–20,000 บาท จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 การศึกษาความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ที่ไปเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม พบว่า

1. ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ เป็นมิตร ($\bar{X} = 4.15$, $S.D. = 0.58$)
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การจัดสถานที่เพื่อใช้พักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (ความสะอาด/สวยงาม การตกแต่งด้านภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ การดูแลความปลอดภัย การให้ข้อมูลความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน) ($\bar{X} = 4.07$, $S.D. = 0.72$)

โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $S.D. = 0.73$) สิ่งที่คาดหวังจะได้รับการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ คือ ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 88.25 รองลงมาคือ ความสมบูรณ์และสวยงามของธรรมชาติในอุทยาน จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 75.50 และ ความสะดวก/สะอาด/ปลอดภัย ของสถานที่ จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 ตามลำดับ ด้านที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ควรดูแลรักษาและพัฒนา คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 81.75 ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ควรปรับปรุงป้ายสัญลักษณ์ให้สื่อความหมาย ควรมีร่มที่จุดพักระหว่างสถานที่ ไม่ควรให้ลงไปในพื้นที่ตอกระเจียวอย่างเด็ดขาด ในบางจุดรถรับส่งไม่เพียงพอ แต่เป็นบางช่วงที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ควรมีร้านขายของที่ระลึก หรือร้านกาแฟสวยๆ เอาใจวัยรุ่น ราคาตัวต่างชาดแพงเกินไป (100-200) ที่เหมาะสมคือ 100 บาท (เด็กและผู้ใหญ่) ควรจัดลำดับสถานที่เพื่อประหยัด และการประชาสัมพันธ์ ไม่เหมือนของจริง จากการศึกษาสามารถจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม คือ 1. โครงการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก 2. โครงการปรับปรุงพื้นที่ส่งเสริมรายได้สู่ชุมชนเชิงอนุรักษ์ 3. โครงการรวมพลังชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาขยะ 4. โครงการอบรมการให้บริการรถโดยสารสำหรับนักท่องเที่ยว และ 5. โครงการอบรมมัคคุเทศก์จิตอาสา

สรุป

จังหวัดชัยภูมิ เป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ที่สำคัญที่สุด คือ อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในจังหวัดชัยภูมิ และเป็นที่ยึดถืออย่างแพร่หลาย จุดน่าสนใจภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม คือ พุ่มดอกกระเจียวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมจำนวนมากช่วงเทศกาลท่องเที่ยวดอกกระเจียวงาม ในระหว่างเดือน มิถุนายน – กันยายน ของทุกปี เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหากับชุมชนบริเวณใกล้เคียงในหลายเรื่อง เช่น ปัญหาการจราจร เรื่องปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ปัญหามลพิษจากรถยนต์ ปัญหาสิ่งแวดล้อมความสะอาดพื้นฐานไม่เพียงพอ

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และมีนโยบายด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว จึงมีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลให้การพัฒนาจังหวัดเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ชุมชน วิชากิจ และเอกชน อีกทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องดำเนินการทั้งในมุมการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามา และมุมของการดูแลเรื่องผลกระทบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility, CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยการนำ CSR มาใช้ร่วมกับแผนพัฒนาจังหวัดด้านการท่องเที่ยว อันจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืน

จากการศึกษาสามารถจัดทำแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ได้ 5 โครงการดังนี้

โครงการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการปรับปรุงพื้นที่ส่งเสริมรายได้สู่ชุมชนเชิงอนุรักษ์

โครงการรวมพลังชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาขยะ

โครงการอบรมการให้บริการรถโดยสารสำหรับนักท่องเที่ยว

โครงการอบรมมัคคุเทศก์จิตอาสา

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง และจากการศึกษาค้นคว้า สามารถนำโครงการที่ได้ไปใช้พัฒนาเป็นต้นแบบในการศึกษาของแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. (2559). ข้อมูลองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. ชัยภูมิ: องค์การบริหารส่วนจังหวัด.
- [2] ไสภณ พรโชคชัย. (2557). CSR ที่แท้. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อีเกบี.